

Expoziția Uniunii Naționale a Restauratorilor de Monumente Istorice, la cinci ani de la înființare, eveniment în premieră, își propune ilustrarea unei etape parcursă prin efortul colectiv al specialiștilor din domeniul restaurării și punerii în valoare a patrimoniului arhitectural și artistic.

Mass-media a lansat deseori în ultima vreme semnale de alarmă privind starea precară în care se află patrimoniul arhitectural al României, care continuă să fie agresat sau distrus sub ochii nepăsători ai acelor instituții chemate să ia măsurile cerute de corectarea unei situații ce amenință distrugerea însăși a identității noastre naționale.

Expoziția U.N.R.M.I. - organizație profesională ce are în componența sa majoritatea specialiștilor ce profesază în domeniu, reuniți în firme private sau ca persoane fizice - convinge că, în ciuda piedicilor existente, de ordin legislativ (lipsa Legii Patrimoniului), financiar (lipsa fondurilor necesare restaurărilor) și organizatoric (lipsa structurii instituționale coerente, capabile să coordoneze această activitate) s-au parcurs totuși pași importanți. Cele 108 monumente prezente în expoziție fac dovada unei bogate activități de restaurare - în diverse faze de realizare aparținând cercetării, proiectării și execuției, datorită specialiștilor din cadrul Uniunii: arheologi, arhitecți, ingineri, pictori restauratori, cercetători, executanți etc.

Beneficiind de o prezentare dinamică și sugestivă (fotografii color, text, planșe semnificative) panourile din expoziție aduc în fața privitorului imaginea de ansamblu a unor monumente ce vor fi salvate, precum și a aspectelor tehnice privind soluțiile de proiect, subliniind în mod elocvent diversitatea subiectelor (datorate planului de restaurare aprobat de C.N.M.I.) cât și amploarea preocupărilor pe care aceste restaurări le incumbă.

Din domeniul extins al preocupărilor ce rezultă din lucrările prezentate în expoziție, se remarcă:

- restaurarea unor ansambluri arhitecturale de amploare, ce ridică

probleme complexe de restaurare și valorificare. (Mănăstirea Voroneț, Mănăstirea Probota)

- lucrări de intervenție (structurală și arhitecturală) la unele monumente restaurate în perioada 1960-1970, grav afectate de efectele seismelor și de lipsa lucrărilor de întreținere (Mănăstirea Sucevița, Castelul Hunedoara - expertiza tehnică, Biserica Precista-Galați).

- intervenții structurale și consolidări la monumente grav avariate (Biserica Sf. Apostoli Petru și Pavel - Opișești, Vaslui; Biserica Sf. Mihail-Brăila; Biserica Ovidenie-Odoboești; Biserica Schitului Bordești-Vrancea; Biserica Sf. Cruce-Odoboești).

- salvarea unor monumente reprezentative ale arhitecturii populare românești de cult, expuse pericolului distrugerii prin stadiul de degradare al materialului: bisericile de lemn din Maramureș (Coaș, Coșteni, Buzzești); Cluj (Sic); Sălaj (Inău, Creaca, Păpușa).

- conservarea și refuncționalizarea unor clădiri publice cu statut de monument istoric (Ansamblul cultural "Nicolae Iorga" - Văleni, Palatul Baroc - vechea prefectură Timișoara, Castelul Banloc-Timișoara, Farul Observator Sulina-Tulcea).

- restaurarea unor valoroase ansambluri de pictură murală din cadrul unor monumente la care urmează să se execute lucrări de conservare (Biserica Mănăstirii Humor, Arbore, Mănăstirea Snagov, Mănăstirea Sinaia).

În afară de acestea expoziția a găzduit:

- proiecte și studii de caz coordonate de către Institutul de Arhitectură "Ion Mincu" - Catedra de Istorie și Teoria Arhitecturii - în baza planului de învățământ al I.A.I.M. și al Școlii de studii postuniversitare în disciplina restaurare: "Studiul de reabilitare al Centrului Istoric București"; "Proiect de restaurare al Caselor Egumenești din cadrul ansamblului Mănăstirii Apostolache"; proiecte de restaurare și reabilitare a unor imobile din cadrul Centrului istoric București.

- lucrări practice aplicative ale Academiei de Artă în cadrul catedrei Conservare-restaurare: conservarea picturii murale la Biserica Domnească Sf. Nicolae Curtea de Argeș (turla, absida altarului).

Nefind concepută ca o expoziție de realizări de autor sau de grup, expoziția UNRMI urmărește ilustrarea unui stadiu concret, parcurs în ultimii cinci ani prin efortul colectiv al specialiștilor.

Având în vedere că lucrările finalizate sunt puține la număr (17 monumente premiate), premiile atribuite la data de 6 martie 1996 cu ocazia jurizării lucrărilor de către o comisie de reputați specialiști au mai mult un caracter emulativ, fiind acordate și în funcție de criteriul stadiului de execuție.

Cu toate acestea, expoziția UNRMI reprezintă în sine o reușită, confirmând existența și activitatea extinsă pe tot teritoriul țării a unor echipe de specialiști: cercetători, proiectanți și executanți, capabili să ducă la bun sfârșit lucrări de restaurare de mare complexitate, activitate cu caracter formativ a noilor generații de restauratori.

Menită să atragă atenția opiniei publice în favoarea acestei activități ce presupune o muncă de înaltă calificare dar și prevederea cadrului legislativ și financiar necesar, expoziția a fost mutată din holul Institutului de Arhitectură "Ion Mincu", unde a stat din păcate prea puțin, la Galeria Tapiseriilor din Palatul Parlamentului (20 martie-29 aprilie 1996), în speranța sensibilizării și implicării instituțiilor responsabile în efortul de remediere al aspectelor critice cu efecte negative asupra patrimoniului arhitectural.

U.N.R.M.I. intenționează de asemenea ca această expoziție să fie prezentată și în alte orașe din țară (Vălenii de Munte, Galați, Brăila, Cluj, Timișoara, Vâlcea etc.) precum și la Târgul Internațional de expoziții "Restauration 1996" de la Amsterdam 10 - 12.10.1996.

Arh. MARINA ILIESCU